

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιριών, κατά την έννοια του άρθρου 48 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταιριών και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες» (Τροποποιημένη έκδοση)

COM(2008) 39 τελικό — 2008/0022 (COD)

(2008/C 204/07)

Στις 14 Φεβρουαρίου 2008, και σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την

«Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιριών, κατά την έννοια του άρθρου 48 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταιριών και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες» (Τροποποιημένη έκδοση)

Επειδή θεωρεί ότι η πρόταση είναι απολύτως ικανοποιητική και δεν χρήζει περαιτέρω σχολίων εκ μέρους της, η ΕΟΚΕ, κατά την 443η σύνοδο ολομέλειάς της, της 12ης και 13ης Μαρτίου 2008 (συνεδρίαση της 12ης Μαρτίου) απεφάσισε, με 125 ψήφους υπέρ, και 6 αποχές, να εκδώσει θετική γνωμοδότηση για το προτεινόμενο κείμενο.

Βρυξέλλες, 12 Μαρτίου 2008.

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Δημήτρης ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής — «Διευρωπαϊκά δίκτυα: προς μια ενοποιημένη θεώρηση»

COM(2007) 135 τελικό

(2008/C 204/08)

Στις 21 Μαρτίου 2007, και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα

Ανακοίνωση της Επιτροπής — «Διευρωπαϊκά δίκτυα: προς μια ενοποιημένη θεώρηση»

Το ειδικευμένο τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές και κοινωνία των πληροφοριών», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 19 Φεβρουαρίου 2008 με εισηγητή τον κ. Krzaklewski.

Κατά την 443^η σύνοδο ολομέλειάς της, της 12^{ης} και 13^{ης} Μαρτίου 2008 (συνεδρίαση της 13^{ης} Μαρτίου 2008), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 64 ψήφους υπέρ, και 1 αποχή.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) παρατηρεί ότι η ενοποιημένη θεώρηση των διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ) είναι μία από τις μεθόδους που συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.2 Η ΕΟΚΕ είναι πεπεισμένη ότι μια ενοποιημένη θεώρηση μπορεί να επιταχύνει την υλοποίηση των προγραμματισμένων

διευρωπαϊκών δικτύων και να μειώσει το συνδεδεμένο κατασκευαστικό κόστος, σε αντίθεση με μια θεώρηση που δεν λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της πιθανής συνέργειας μεταξύ δικτύων διαφόρων ειδών.

1.2.1 Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΟΚΕ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για τη διεύρυνση της οικονομικής

υποστήριξης των ενοποιημένων θεώρησεων με τη μορφή ενός «ταμείου ενοποιημένης θεώρησης» για τα διευρωπαϊκά δίκτυα (συνολικά, ήτοι συμπεριλαμβανομένων των κλάδων των δικτύων), πριν από την επερχόμενη μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση.

1.3 Έχοντας εκτιμήσει τους όρους για μια σφαιρική προσέγγιση όλων των ΔΕΔ, η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η σύγκλιση μεταξύ των τομέων⁽¹⁾ είναι απαραίτητη προκειμένου να επιτευχθεί ευρεία συνέργεια μεταξύ των διευρωπαϊκών δικτύων. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, ένας άλλος βασικός όρος για μια αποτελεσματικότερη ενοποιημένη θεώρηση είναι η συντομότερη δυνατή ολοκλήρωση της βασικής υποδομής αυτών των δικτύων.

1.4 Η ΕΟΚΕ προτείνει τη διεύρυνση της θεματολογίας της ανακοίνωσης της Επιτροπής προκειμένου να εξεταστεί ο βαθμός στον οποίο η ένταξη 12 νέων κρατών μελών επηρέασε τη δυνατότητα υιοθέτησης μιας ενοποιημένης θεώρησης στις εν λόγω χώρες και το πεδίο εφαρμογής της.

1.5 Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι μια ενοποιημένη θεώρηση των διευρωπαϊκών δικτύων μπορεί να επιφέρει σημαντικά οφέλη, και πιο συγκεκριμένα:

— περιορίζοντας την περιβαλλοντική ζημία λόγω της κατασκευής και λειτουργίας των δικτύων, και

— μειώνοντας τον αριθμό και τη σοβαρότητα των διαφορών λόγω σύγκρουσης συμφερόντων που αφορούν την κατασκευή και λειτουργία των δικτύων.

1.6 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η επιστημονική έρευνα που συνδυάζει τόσο κοινοτικές όσο και εθνικές πρωτοβουλίες έχει έναν εξόχως σημαντικό ρόλο στη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων της ενοποιημένης θεώρησης των διευρωπαϊκών δικτύων. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι η τρέχουσα έρευνα υποδιαιρείται με βάση θεματικά και τομακά κριτήρια. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να καταρτίσουν και να υλοποιήσουν προγράμματα σε ολόκληρο τον κλάδο της ευρωπαϊκής επιστημονικής έρευνας προκειμένου να προσδιοριστούν συνέργειες μεταξύ των διαφόρων δικτύων που συνιστούν τα ΔΕΔ.

1.7 Δεδομένου ότι ένας «σκελετός» δικτύων οπτικών ινών υφίσταται σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ για την κάλυψη των τεχνολογικών αναγκών ορισμένων εθνικών υποδομών (όπως δίκτυα ηλεκτροδότησης και σιδηροδρομικά δίκτυα), η ΕΟΚΕ είναι πεπεισμένη ότι για να υιοθετηθεί μια ενοποιημένη θεώρηση, τα εν λόγω δίκτυα οπτικών ινών θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε μεγαλύτερο βαθμό για εμπορικούς σκοπούς (υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, διαβίβαση πληροφοριών, κλπ.).

1.7.1 Ταυτόχρονα, η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι για την υιοθέτηση μιας ενοποιημένης θεώρησης, η ενεργή ανάπτυξη της τοπικής υποδομής, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη σε μεγάλο αριθμό κρατών μελών, θα πρέπει να αξιοποιηθεί για την επιτάχυνση της ανάπτυξης δικτύων πρόσβασης με οπτικές ίνες και την κατασκευή έξυπνης⁽²⁾ τοπικής υποδομής. Αναπόσπαστο μέρος αυτής της υποδομής θα πρέπει να είναι ένας χάρτης⁽³⁾ ολοκληρωμένου συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών. Αυτό θα οδηγήσει σε μια σφαιρική προσέγγιση της τοπικής υποδομής δικτύων με βάση ένα σύστημα πληροφορικής (σύστημα διαχείρισης έξυπνης υποδομής — IIMS).

(1) Οργανωτική σύγκλιση των τομέων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων.

(2) Η **έξυπνη υποδομή** έχει συνδεδεμένα ή ενσωματωμένα στοιχεία ικανά να συλλέγουν και να διαβιβάζουν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της υποδομής σε έναν κεντρικό υπολογιστή, και σε ορισμένες περιπτώσεις να λαμβάνουν πίσω οδηγίες από τον υπολογιστή, ο οποίος ενεργοποιεί συσκευές ελέγχου. (*U of T Civil Engineering — τελευταία ενημέρωση: 9 Νοεμβρίου 2001*).

(3) Βλέπε ειδικά σχόλια, σημείο 4.2.3

1.8 Η ΕΟΚΕ προτείνει στην Επιτροπή να λάβει υπόψη τις ολοκληρωμένες τεχνολογίες που συνδυάζουν ανανεώσιμο φυσικό αέριο και μια φιλική προς το περιβάλλον παραγωγή ενέργειας στα σχέδιά της για μια ενοποιημένη θεώρηση των διευρωπαϊκών δικτύων. Οι εν λόγω τεχνολογίες, οι οποίες φέρνουν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας πιο κοντά στον τελικό χρήστη, μπορούν να μειώσουν τις εκπομπές CO₂.

1.8.1 Η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να στοχεύει σε απτά αποτελέσματα σε επίπεδο συνέργειας, συντονισμού και εξοικονόμησης, μέσω της ανάπτυξης του φυσικού αερίου και των βιοτεχνολογιών.

1.9 Εξετάζοντας την πιθανή συνέργεια των διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας στα κράτη της Βαλτικής ως νέα μέλη της ΕΕ, η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι, στο πλαίσιο της ενοποιημένης θεώρησης, θα πρέπει να ληφθεί ένα ειδικό μέτρο που μπορεί να υλοποιηθεί γρήγορα και να οικοδομήσει μια ενεργειακή γέφυρα για την ενοποίηση των συστημάτων των κρατών της Βαλτικής με εκείνα της ΕΕ. Ωστόσο, σε πιο μακροπρόθεσμη βάση (2020), είναι σημαντικό να μην προκύψουν *άσκοπες δαπάνες*⁽⁴⁾ από τα υπάρχοντα δίκτυα διανομής.

2. Εισαγωγή

2.1 Η ανάπτυξη, η σύνδεση, η καλύτερη ενοποίηση και ο καλύτερος συντονισμός της ανάπτυξης των ευρωπαϊκών υποδομών ενέργειας, μεταφορών και τηλεπικοινωνιών είναι φιλόδοξοι στόχοι και αναφέρονται στη Συνθήκη⁽⁵⁾ και στις κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση⁽⁶⁾ με βάση τη στρατηγική της Λισσαβόνας.

2.2 Στα άρθρα 154-156 της Συνθήκης και στις κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση τίθενται στόχοι για την ανάπτυξη, τη σύνδεση, την καλύτερη ενοποίηση και τον καλύτερο συντονισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ενέργειας, μεταφορών και τηλεπικοινωνιών.

2.3 Οι εν λόγω διατάξεις της Συνθήκης και οι προαναφερόμενες κατευθυντήριες γραμμές αποτέλεσαν τη βάση για την ιδέα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών που είναι ο ζωτικός άξονας της οικονομίας της ΕΕ.

2.4 Προκειμένου να εξασφαλιστεί το μεγαλύτερο δυνατό όφελος από τα διευρωπαϊκά δίκτυα, ιδίως όσον αφορά τον στόχο μιας πιο ανταγωνιστικής ΕΕ, τον Ιούλιο του 2005 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέθεσε σε μια ομάδα καθοδήγησης, η οποία συστάθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτόν, τον ορισμό μιας κοινής προσέγγισης για τον καλύτερο συντονισμό των διαφόρων κοινοτικών πρωτοβουλιών που στηρίζουν τις εργασίες για τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών.

2.4.1 Πιο συγκεκριμένα, η ομάδα καθοδήγησης εξέτασε τα ακόλουθα ζητήματα:

— Συνέργεια μεταξύ των διευρωπαϊκών δικτύων

— Σεβασμός του φυσικού περιβάλλοντος και διευρωπαϊκά δίκτυα

(4) Άσκοπες δαπάνες: δαπάνες επενδύσεων και υποχρεώσεων αποκλειστικά του παρελθόντος (ιστορικές δαπάνες), οι οποίες πρέπει να εισπραχθούν από επενδυτές μέσω της πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας και άλλων υπηρεσιών και οι οποίες δεν μπορούν να εισπραχθούν στην ανταγωνιστική αγορά. Η οριακή ημερομηνία είναι γενικά η ημερομηνία δημιουργίας ή απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας.

(5) Άρθρα 154, 155 και 156 της Συνθήκης.

(6) Κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση (2005-2008) αριθ. 9, 10, 11 και 16.

- Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών
- Χρηματοδότηση των διευρωπαϊκών δικτύων και σε αυτό το πλαίσιο:
  - Συνδυασμός χρηματοδότησης
  - Χρηματοδότηση για κύρια έργα προτεραιότητας
  - Αξιοποίηση συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) για τη χρηματοδότηση των διευρωπαϊκών δικτύων.

2.5 Αντικείμενο της κατωτέρω γνωμοδότησης της ΕΟΚΕ είναι η ανακοίνωση της Επιτροπής COM(2007) 135 τελικό *Διευρωπαϊκά δίκτυα: προς μια ενοποιημένη θεώρηση* — το αποτέλεσμα των εργασιών της ομάδας καθοδήγησης.

3. Γενικές παρατηρήσεις

Τρέχουσα κατάσταση σχετικά με την υλοποίηση των διευρωπαϊκών δικτύων

3.1 Διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)

3.1.1 Μετά την τελευταία διεύρυνση της ΕΕ το 2007, το ΔΕΔ-Μ περιλαμβάνει σήμερα 30 έργα προτεραιότητας, τα οποία θα πρέπει να ολοκληρωθούν έως το 2020. Επιπλέον, η Επιτροπή τόνισε πρόσφατα την αναγκαιότητα επέκτασης του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών στις γειτονικές χώρες (7).

3.1.2 Οι ημερομηνίες ολοκλήρωσης αυτών των κύριων έργων σημειώνουν καθυστέρηση σε σχέση με τα αρχικά χρονοδιαγράμματα. Παρά το γεγονός ότι ορισμένα από αυτά τα έργα έχουν ολοκληρωθεί ή δεν απέχουν πολύ από την ολοκλήρωσή τους (8), ο ρυθμός κατασκευής των οδών μεταφοράς προτεραιότητας παραμένει αργός. Η γνωμοδότηση πρωτοβουλίας (9) της ΕΟΚΕ περιγράφει λεπτομερώς τους σχετικούς λόγους.

3.1.3 Από αυτά τα 30 έργα προτεραιότητας, 18 είναι έργα σιδηροδρομικών γραμμών και 2 είναι έργα εσωτερικής ναυσιπλοΐας και ναυτιλίας. Ως εκ τούτου, έχει δοθεί ιδιαίτερη προτεραιότητα στους πλέον φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους μεταφοράς. Χάρτες που περιέχονται σε μελέτη, η οποία εκπονήθηκε από το ECORYS για λογαριασμό της Επιτροπής (10), φανερώνουν την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα στα 30 έργα προτεραιότητας και την πρόοδο που θα πρέπει να σημειωθεί μέχρι τη λήξη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου το 2013. Οι εν λόγω χάρτες φανερώνουν πόσο ατελές παραμένει το δίκτυο.

3.1.4 Η ανακοίνωση της Επιτροπής (αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης) εκτιμά τους οικονομικούς πόρους που χρησιμοποιήθηκαν για την υλοποίηση του ΔΕΔ-Μ κατά τη διάρκεια της περιόδου χρηματοδοτικού προγραμματισμού 2000-2006 και παρουσιάζει τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς που προβλέπονται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013. Το ποσό των 8.013 δισεκατομμυρίων ευρώ διατέθηκε απευθείας από τον κοινοτικό προϋπολογισμό για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών την εν λόγω περίοδο.

3.1.5 Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής θα παραμείνουν οι κύριες πηγές κοινοτικής βοήθειας για τη συγχρηματοδότηση των έργων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών κατά την περίοδο χρηματοδοτικού προγραμμα-

τισμού 2007-2013. Γενικά, η συμβολή της Κοινότητας στην υλοποίηση του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών θα πρέπει να επικεντρωθεί στα διασυνοριακά τμήματα και τα σημεία συμφόρησης.

3.1.6 Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα συνεχίσει να παρέχει χρηματοδότηση για έργα υποδομής στον τομέα των μεταφορών με την μορφή δανείων και μέσω ενός ειδικού οικονομικού μέσου εγγύησης, το οποίο έχει προϋπολογισμό 500 εκατομμυρίων ευρώ από τα ίδια κεφάλαια της ΕΤΕ και 500 εκατομμυρίων ευρώ από τον προϋπολογισμό του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ήτοι 6,25 % του συνολικού διαθέσιμου ποσού).

3.2 Διευρωπαϊκό δίκτυο ενέργειας (ΔΕΔ-Ε)

3.2.1 Τον Ιανουάριο του 2007, η Επιτροπή αξιολόγησε την πρόοδο που έχει σημειωθεί στα έργα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο του σχεδίου διασύνδεσης προτεραιότητας. Στην περίπτωση της ηλεκτρικής ενέργειας σημειώθηκε μικρή πρόοδος: 12 από τα 32 έργα είναι εντός προγράμματος και μόνο πέντε έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί (11).

3.2.2 Όσον αφορά το φυσικό αέριο, η κατάσταση φαίνεται καλύτερη: επτά από τα δέκα έργα αναμένονται να είναι έτοιμα έως το 2010-2013. Από την άλλη μεριά, 29 τερματικοί σταθμοί υποδοχής υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) (12) και εγκαταστάσεις αποθήκευσης παρουσιάζουν καθυστέρηση σε σχέση με το πρόγραμμα, ενώ εννέα έργα έχουν εγκαταλειφθεί και οι εργασίες σε πέντε έργα έχουν σταματήσει.

3.2.2.1 Η Επιτροπή εντοπίζει στην περίπλοκη οργάνωση και στις λοιπές διαδικασίες έγκρισης τον κύριο λόγο των καθυστερήσεων και ελλείψεων. Άλλοι λόγοι είναι η αντίδραση της κοινής γνώμης, οι ανεπαρκείς οικονομικοί πόροι και η δομή των καθετοποιημένων επιχειρήσεων ενέργειας.

3.2.3 Η ΕΕ θα πρέπει να επενδύσει έως το 2013 τουλάχιστον 30 δισεκατομμύρια ευρώ σε έργα υποδομής (6 δισεκατομμύρια ευρώ για δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, 19 δισεκατομμύρια ευρώ για σωληνώσεις φυσικού αερίου και 5 δισεκατομμύρια ευρώ για τερματικούς σταθμούς υποδοχής υγροποιημένου φυσικού αερίου), προκειμένου να υλοποιηθούν πλήρως οι προβλεπόμενες προτεραιότητες. Οι επενδύσεις είναι απαραίτητες όχι μόνο σε διασυνοριακό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο παραγωγής.

3.2.4 Ο προϋπολογισμός της ΕΕ παρέχει χρηματοδοτική υποστήριξη για επενδύσεις ΔΕΔ-Ε μόνο σε ειδικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Η χρηματοδότηση προέρχεται από το κονδύλιο προϋπολογισμού που προορίζεται αποκλειστικά για τα διευρωπαϊκά δίκτυα και από τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. (Τα ταμεία αντιπροσωπεύουν το ένα τρίτο του προϋπολογισμού και σκοπός τους είναι η χρηματοδότηση σχεδίων περιφερειακής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων ενέργειας).

3.2.5 Οι επενδύσεις υποστηρίζονται επίσης από άλλα χρηματοδοτικά μέσα (κεφάλαια, πιστώσεις). Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι η κύρια πηγή χρηματοδότησης των διευρωπαϊκών δικτύων. Από το 1993 έως το τέλος του 2005, οι πιστωτικές συμφωνίες εξασφάλισαν συνολικά 69.3 δισεκατομμύρια ευρώ για τη χρηματοδότηση όλων των διευρωπαϊκών δικτύων, εκ των οποίων τα 9.1 δισεκατομμύρια ευρώ για δίκτυα ενέργειας.

(7) COM(2007) 32 της 31.1.2007.

(8) Η σταθερή ζεύξη Σουηδίας και Δανίας που ολοκληρώθηκε το 2000, το αεροδρόμιο Malpensa που ολοκληρώθηκε το 2001, η σιδηροδρομική γραμμή Betuwe που συνδέει το Ρότερνταμ με τα γερμανικά σύνορα και ολοκληρώθηκε το 2007, και το σχέδιο ΡΒΚΑΛ (TMT για Παρίσι-Βρυξέλλες/Βρυξέλλες-Κολωνία-Άμστερνταμ-Λονδίνο που ολοκληρώθηκε το 2007).

(9) ΕΕ C 157 της 28ης Ιουνίου 2005, σ. 130.

(10) Synergies between Trans-European Networks, Evaluations of potential areas for synergistic impacts, ECORYS, Αύγουστος 2006.

(11) Aleksandra Gawlikowska-Fryk: *Trans-European Energy Networks*, 2007.

(12) ΥΦΑ: υγροποιημένο φυσικό αέριο.

3.3 Διευρωπαϊκό δίκτυο τηλεπικοινωνιών

3.3.1 Από όλα τα διευρωπαϊκά δίκτυα, η κατασκευή της υποδομής των δικτύων τηλεπικοινωνιών (eTEN) είναι η πιο προηγμένη. Οι υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών άνοιξαν σταδιακά στον ανταγωνισμό από το 1988 και ο αντίκτυπος ήταν τεράστιος. Ο ανταγωνισμός ενθάρρυνε τις επενδύσεις, την καινοτομία και την εμφάνιση νέων υπηρεσιών, και επέφερε σημαντική πτώση στις τιμές καταναλωτή.

3.3.2 Σήμερα, οι επενδύσεις επικεντρώνονται στην αναβάθμιση των υφιστάμενων δικτύων σε δίκτυα επόμενης γενιάς, στην ανάπτυξη της κινητής και λοιπής ασύρματης υποδομής 3^{ης} γενιάς, και στην εξασφάλιση ευρυζωνικής σύνδεσης στις αγροτικές περιοχές της ΕΕ.

3.3.2.1 Οι επενδύσεις αφορούν την ανάπτυξη δικτύων οπτικών ινών, όπου τα έργα πολιτικού μηχανικού και οι καλωδιώσεις εντός των κτιρίων αντιπροσωπεύουν το 70 % του κόστους εγκατάστασης. Η κατασκευή σιδηροδρομικών, οδικών ή ενεργειακών γραμμών μπορεί να διευκολύνει την επέκταση αυτών των δικτύων σε περιοχές που δεν εξυπηρετούνται επαρκώς.

3.3.3 Η κύρια πρόκληση του ευρωπαϊκού δικτύου τηλεπικοινωνιών είναι η «γεφύρωση του ευρυζωνικού χάσματος». Μεταξύ των αστικών και αγροτικών περιοχών υπάρχουν αποκλίσεις, και ως εκ τούτου τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα και να θέσουν στόχους για τη γεφύρωση του χάσματος έως το 2010.

3.3.4 Περαιτέρω συντονισμός και ενοποίηση των διαφόρων πηγών χρηματοδότησης (διαρθρωτικά ταμεία, Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ΔΕΔ και εθνικά κονδύλια) απαιτούνται για την ανάπτυξη συνεκτικού σχεδιασμού και την ολοκλήρωση της ευρυζωνικής κάλυψης.

Ενοποιημένη θεώρηση των διευρωπαϊκών δικτύων

3.4 Συνέργειες μεταξύ των ευρωπαϊκών δικτύων

3.4.1 Ο συνδυασμός οδικών και σιδηροδρομικών δικτύων είναι το πρώτο παράδειγμα συνέργειας μεταξύ των διευρωπαϊκών δικτύων ⁽¹³⁾. Τα πλεονεκτήματα αυτής της συνέργειας παρουσιάζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής «*Επέκταση των κύριων διευρωπαϊκών αξόνων μεταφορών στις γειτονικές χώρες: κατευθυντήριες γραμμές για τις μεταφορές στην Ευρώπη και τις γειτονικές περιοχές*» ⁽¹⁴⁾. Τα πιο σημαντικά είναι τα εξής: καλύτερη χρήση του χώρου, κοινές κατασκευαστικές εργασίες, λιγότερες αισθητές επιπτώσεις στο φυσικό τοπίο και μικρότερος κατακεραματισμός του, μέτρα ελάφρυνσης των επιπτώσεων των κοινών υποδομών (αντιθρομβική προστασία, δίοδοι διέλευσης μεγάλων και μικρών ζώων). Ο συνδυασμός των υποδομών προσφέρει επίσης πραγματικές δυνατότητες μείωσης του κόστους και των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

3.4.2 Μια μελέτη έχει εκπονηθεί σχετικά με τις δυνατότητες ανάπτυξης άλλων συνδυασμένων δικτύων, όπως η διέλευση γραμμής υψηλής τάσης μέσα από σιδηροδρομική σήραγγα και η τοποθέτηση καλωδίων τηλεπικοινωνιών, ιδίως καλωδίων οπτικών ινών, σε σιδηροδρομικές γραμμές ⁽¹⁵⁾. Στο πλαίσιο της μελέτης αναλύθηκαν η τεχνική σκοπιμότητα, ο αντίκτυπος στο κόστος των σχεδίων και η περιπλοκότητα των διαδικασιών, και προέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα.

⁽¹³⁾ Ορισμένα κράτη μέλη εισήγαγαν τη νομική υποχρέωση αναζήτησης συνέργειας, ιδίως η Γερμανία (ομοσπονδιακός νόμος για την προστασία της φύσης, παράγραφος 2, υποχρέωση ομαδοποίησης).

⁽¹⁴⁾ COM(2007) 32 της 31.1.2007.

⁽¹⁵⁾ Synergies between Trans-European Networks, Evaluations of potential areas for synergistic impacts, ECORYS, Αύγουστος 2006.

3.4.2.1 Πέραν της δυνατότητας συνδυασμού σωληνώσεων φυσικού αερίου με άλλες υποδομές, όπου η τεχνική σκοπιμότητα δεν είναι αυτονόητη δεδομένης της έκτασης των απαιτούμενων χώρων ασφαλείας, ο συνδυασμός άλλων ειδών ΔΕΔ μπορεί να προσφέρει πραγματικά πλεονεκτήματα.

3.4.2.2 Οι συνέργειες μεταξύ των δικτύων τηλεπικοινωνιών και των δικτύων μεταφορών είναι οι πιο ελπιδοφόρες. Κάθε δίκτυο μεταφορών μπορεί να βελτιστοποιηθεί έχοντας το δικό του δίκτυο επικοινωνίας, το οποίο χρησιμοποιείται για τη διαχείριση του δικτύου. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα σιδηροδρομικά και οδικά δίκτυα διαθέτουν ήδη τέτοια δίκτυα επικοινωνίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η πλεονάζουσα χωρητικότητα αυτών των δικτύων χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς, όπως για τη διαβίβαση δεδομένων.

3.4.2.3 Η αναζήτηση συστηματικών συνεργιών μεταξύ ενός δικτύου διαχείρισης υποδομών και ενός δικτύου τηλεπικοινωνιών ήδη από την έναρξη της κατασκευής της υποδομής παραμένει σπάνια.

3.4.2.4 Ορισμένες ενδιαφέρουσες λύσεις σχετικά με τη διασύνδεση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και της υποδομής μεταφορών και τηλεπικοινωνιών είναι οι εξής: τοποθέτηση καλωδίων υψηλής τάσης στις όχθες καναλιών και ποταμών, διασυνδέσεις χαμηλής τάσης (2 x 25 kV) κατά μήκος σιδηροδρομικών γραμμών μεγάλης ταχύτητας, πιο συστηματικές διασυνδέσεις υπόγειων γραμμών υψηλής τάσης (300 έως 700 kV) κατά μήκος διαδρομών του δικτύου μεταφορών. Οι υποδείξεις αυτές δεν αντικαθιστούν την άμεση ανάγκη διασύνδεσης των εθνικών δικτύων υψηλής τάσης, αλλά αποτελούν μια πρόταση για καλύτερη διασύνδεση των εθνικών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, το οποίο αντιστοιχεί στον χρόνο που χρειάζεται για την ολοκλήρωση των κύριων έργων υποδομής.

3.5 Προστασία του περιβάλλοντος και διευρωπαϊκά δίκτυα

3.5.1 Σύμφωνα με τη στρατηγική της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η υλοποίηση των ΔΕΔ θα πρέπει να πραγματοποιηθεί κατά τρόπο συμβατό με τη βιώσιμη ανάπτυξη.

3.5.2 Τα έργα προτεραιότητας ΔΕΔ-Μ είναι στην πλειονότητά τους σχέδια που προωθούν τρόπους μεταφοράς φιλικούς για το περιβάλλον και λιγότερο ενεργοβόρους, όπως οι σιδηρόδρομοι και η εσωτερική ναυσιπλοΐα. Η ολοκλήρωση του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών θα έχει θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον. Εάν οι εκπομπές CO₂ που οφείλονται στις μεταφορές συνεχίσουν να αυξάνονται με το σημερινό ρυθμό, έως το 2020 θα είναι κατά 38 % πάνω από τα σημερινά επίπεδα. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η ολοκλήρωση των 30 έργων προτεραιότητας θα επιβραδύνει αυτήν την άνοδο κατά 4 % περίπου, ποσοστό που ισοδυναμεί με μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 6.3 εκατομμύρια τόνους ετησίως.

3.5.3 Με τη διασύνδεση των εθνικών δικτύων ενέργειας και με τη σύνδεση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με αυτά θα είναι δυνατή η βελτιστοποίηση της χρήσης των αποθεμάτων σε κάθε κράτος μέλος και ως εκ τούτου ο περιορισμός των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

3.5.4 Η κοινοτική νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος προβλέπει ένα σαφές πλαίσιο, εντός του οποίου θα πρέπει να υλοποιηθούν αυτά τα κύρια έργα. Οι κοινοτικές οδηγίες για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών κάνουν σαφή αναφορά σε αυτό⁽¹⁶⁾. Κάθε νέο πρόγραμμα υποδομής ΔΕΔ θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης⁽¹⁷⁾, και κάθε έργο θα πρέπει να αξιολογείται ξεχωριστά⁽¹⁸⁾. Οι εκτιμήσεις αυτές μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται ως πλαίσιο μελέτης για τη διερεύνηση πιθανών συνεργειών.

3.5.5 Κάθε έργο ξεχωριστά πρέπει να συμμορφώνεται με την κοινοτική νομοθεσία για το θόρυβο, τα ύδατα και την προστασία της χλωρίδας και πανίδας⁽¹⁹⁾.

3.5.6 Εάν καμία από τις εναλλακτικές λύσεις σχεδίου έργου το οποίο έχει χαρακτηριστεί κοινής ωφελείας δεν είναι βέλτιστη και σύμφωνη με την κοινοτική νομοθεσία, είναι δυνατόν να καθορισθούν αντισταθμιστικά μέτρα που να επιτρέπουν την υλοποίηση του έργου και παράλληλα να αντισταθμίζουν τον ενδεχόμενο αρνητικό αντίκτυπο.

3.6 Ενοποιημένη θεώρηση για τη χρηματοδότηση των διευρωπαϊκών δικτύων

3.6.1 Ο συνδυασμός κεφαλαίων για την υλοποίηση των ΔΕΔ έχει οδηγήσει σε σημαντικά προβλήματα, ακόμη και σε διαφορές. Το ζήτημα της συσσώρευσης κοινοτικών κονδυλίων από διάφορες πηγές χρηματοδότησης για το ίδιο έργο αποτελεί μόνιμο προβληματισμό της Επιτροπής. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει υπογραμμίσει αυτό το θέμα στις εκθέσεις του σχετικά με την υλοποίηση των διευρωπαϊκών δικτύων από την Επιτροπή.

3.6.2 Στην ανακοίνωση που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης της ΕΟΚΕ, η ομάδα καθοδήγησης καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν πρέπει να υπάρχει δυνατότητα συσσώρευσης επιχορηγήσεων από πολλά κοινοτικά ταμεία. Για την εξασφάλιση δημοσιονομικής διαφάνειας και χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ο δημοσιονομικός κανονισμός ή/και οι βασικές τομεακές πράξεις που έχουν υιοθετηθεί ή βρίσκονται στο στάδιο υιοθέτησης, αποκλείουν τη συσσώρευση διαφορετικών κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων για την ίδια δράση.

3.6.3 Το κύριο σημείο της ανακοίνωσης, το οποίο έχει μείζονες συνέπειες για τις επενδύσεις ΔΕΔ, είναι ότι ένα έργο που αποτελεί μέρος ενός επιχειρησιακού προγράμματος, το οποίο λαμβάνει χρηματοδοτική συνδρομή από τα διαρθρωτικά ταμεία ή/και το Ταμείο Συνοχής, δεν μπορεί να λαμβάνει άλλη κοινοτική χρηματοδότηση για την κάλυψη των δαπανών του.

3.6.3.1 Συνεπώς, όταν για την κάλυψη των δαπανών, για παράδειγμα για εξοπλισμό ERTMS ή για την ηλεκτροδότηση σιδηροδρομικής γραμμής, δεν λαμβάνεται χρηματοδοτική συνδρομή από τα διαρθρωτικά ταμεία ή/και το Ταμείο Συνοχής, μπορεί να λαμβάνεται χρηματοδότηση από κεφάλαια των ΔΕΔ. Η κατασκευή μιας σιδηροδρομικής γραμμής θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ ή

το Ταμείο Συνοχής. Τα έργα θα μπορούσαν επίσης να καταταχθούν σε περιφερειακές ενότητες, οι οποίες να συγχρηματοδοτηθούν είτε από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, είτε από τα κεφάλαια που διατίθενται στα ΔΕΔ.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Ενοποιημένη θεώρηση για την ανάπτυξη των δικτύων ενέργειας: ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο

4.1.1 Η ανάπτυξη των τεχνολογιών παραγωγής με φυσικό αέριο (συνδυασμένες τεχνολογίες⁽²⁰⁾, συμπαραγωγή⁽²¹⁾), αυξάνει τον κίνδυνο των επενδύσεων που πραγματοποιούνται σε δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας (η διανομή ηλεκτρικής ενέργειας αντικαθίσταται από τη μεταφορά φυσικού αερίου και την ανάπτυξη της συμπαραγωγής με φυσικό αέριο σε τοπικό επίπεδο, της συμπαραγωγής μικρής κλίμακας και της συμπαραγωγής πολύ μικρής κλίμακας).

4.1.2 Η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών για τη μεταφορά φυσικού αερίου αυξάνει τον κίνδυνο των επενδύσεων που πραγματοποιούνται σε δίκτυα φυσικού αερίου (η διανομή φυσικού αερίου μέσω δικτύου αντικαθίσταται από θαλάσσιες και οδικές μεταφορές με τη χρήση τεχνολογιών πεπιεσμένου φυσικού αερίου⁽²²⁾ και υγροποιημένου φυσικού αερίου).

4.1.3 Η σύγκλιση των τομέων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου (των εταιρειών των εν λόγω τομέων), ήτοι η σύγκλιση σε επίπεδο ιδιοκτησίας, διαχείρισης και οργάνωσης, είναι προαπαιτούμενο για μια ολοκληρωμένη τεχνολογική προσέγγιση της χρήσης φυσικού αερίου και της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Ως εκ τούτου, υπάρχει επιτακτική ανάγκη κατάρτισης του τομεακού διαχωρισμού (απομάκρυνση από την αμοιβαία απομόνωση των βιομηχανιών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου). Ιδιαίτερα σημαντική είναι η επιτάχυνση της σύγκλισης των τομέων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου στα νέα κράτη μέλη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τις αναπόφευκτες κοινωνικές συνέπειες τόσο στα «νέα» όσο και στα «παλαιά» κράτη μέλη.

4.2 Ενοποιημένη θεώρηση για την ανάπτυξη δικτύων οπτικών ινών

4.2.1 Σε ορισμένα κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων διάφορα νέα κράτη μέλη (π.χ. Πολωνία), έχουν κατασκευαστεί μεγάλα δίκτυα οπτικών ινών για την κάλυψη ειδικών τεχνολογικών αναγκών (δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας⁽²³⁾ και σιδηροδρόμων⁽²⁴⁾). Παρόλο που η χρήση αυτών των δικτύων για εμπορικούς σκοπούς αυξάνεται⁽²⁵⁾, οι σημαντικές δυνατότητες ενοποίησης δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμα. Αυτές οι ανεκμετάλλετες δυνατότητες εξακολουθούν να υπάρχουν, για παράδειγμα στη βιομηχανία φυσικού αερίου. Ωστόσο, οι κύριες δυνατότητες εντοπίζονται στην ενοποίηση των τεχνικών δικτύων οπτικών ινών διαφόρων υποδομών (ηλεκτρικής ενέργειας, σιδηροδρόμων) με το δίκτυο τηλεπικοινωνιών για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού δικτύου πρόσβασης.

⁽¹⁶⁾ Άρθρο 8 της προαναφερθείσας απόφασης αριθ. 884/2004/ΕΚ.

⁽¹⁷⁾ Οδηγία 2001/42/ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων.

⁽¹⁸⁾ Οδηγία 85/337/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από τις οδηγίες 97/11/ΕΚ και 2003/35/ΕΚ, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων στο περιβάλλον.

⁽¹⁹⁾ Οδηγία για τα πτηνά (79/409/ΕΟΚ), οδηγία για τους οικότοπους (92/43/ΕΟΚ) και οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα (2000/60/ΕΚ).

⁽²⁰⁾ «Gas/steam units each capable of generating between a few dozen and 200 MW» Jan Porczyk, «What next for electricity?», μηνιαίο περιοδικό της πολωνικής ένωσης ηλεκτρολόγων, VI 2000.

⁽²¹⁾ Βλέπε υποσημείωση αριθ. 25.

⁽²²⁾ CNG — πεπιεσμένο φυσικό αέριο (20-25 MPa).

⁽²³⁾ Ένα παράδειγμα είναι το πολωνικό δίκτυο οπτικών ινών *TelEnergo*.

⁽²⁴⁾ Ένα παράδειγμα είναι το πολωνικό δίκτυο οπτικών ινών *Telekomunikacja Kolejowa — Grupa PKP*.

⁽²⁵⁾ Ένα σχετικό παράδειγμα στην Πολωνία είναι η συγχώνευση των *TelEnergo* και *Telbank*, η οποία οδήγησε στη δημιουργία της *Exatel*, μιας σύγχρονης εταιρείας στην αγορά υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής.

4.2.2 Πολλά κράτη μέλη της ΕΕ, ιδίως τα νέα κράτη μέλη, λαμβάνουν επί του παρόντος ενεργά μέτρα για την ανάπτυξη της τοπικής υποδομής, όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, με τη συγχρηματοδότηση της ΕΕ, κυρίως του Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής. Αυτό αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για την ενοποίηση αυτής της υποδομής με δίκτυα πρόσβασης οπτικών ινών και θα συνιστούσε σημαντική πρόοδο για τις αγροτικές περιοχές και τις μικρές πόλεις της Ευρώπης. Αυτή η ενοποίηση θα μπορούσε να υποστηριχτεί με τη χρησιμοποίηση της συγχρηματοδότησης της ΕΕ ως κίνητρο για την ανάπτυξη τοπικής ολοκληρωμένης υποδομής.

4.2.3 Το δίκτυο πρόσβασης οπτικών ινών θα μπορούσε να παρέχει τη βάση για την κατασκευή έξυπνης τοπικής υποδομής που καλύπτει τον (τεχνικό) έλεγχο διαφόρων στοιχείων (έξυπνης) υποδομής (δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, μεταφορών, θέρμανσης, δημόσιας ασφάλειας) και τη διαχείρισή τους (σε επίπεδο τεχνικής επίβλεψης και στην αγορά υπηρεσιών). Αναπόσπαστο μέρος της έξυπνης τοπικής υποδομής θα πρέπει να είναι ένας χάρτης συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών (υπό τη διαχείριση της κοινότητας/συνοικίας και προσιτός σε εταιρείες υποδομής που δραστηριοποιούνται στην περιοχή). Ο χάρτης αυτός παρέχει επί του παρόντος τις μεγαλύτερες δυνατότητες ενοποίησης των τοπικών δικτύων υποδομής.

4.3 *Η ενοποιημένη θεώρηση και το θέμα των τεχνολογιών που συνδυάζουν ανανεώσιμο φυσικό αέριο και μια φιλική προς το περιβάλλον παραγωγή ενέργειας*

4.3.1 Οι τεχνολογίες ανανεώσιμου φυσικού αερίου (τεχνολογίες συμπαραγωγής μικρής κλίμακας ⁽²⁶⁾), οι οποίες αεριοποιούν τη βιομάζα που παράγεται σε μεγάλες μονάδες) επιτρέπουν τον περιορισμό της εξάπλωσης των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και των απωλειών που συνεπάγονται και χρησιμοποιούν καλύτερα τις πρωτογενείς πηγές ενέργειας, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τις εκπομπές CO₂.

4.3.2 Μια πολύ σημαντική κατηγορία ολοκληρωμένων τεχνολογιών είναι οι φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες (οικολογικές μορφές/συμπαραγωγή), οι οποίες είναι σχεδιασμένες να παράγουν

ενέργεια (ηλεκτρική ενέργεια και θερμότητα) και να χρησιμοποιούν τα απόβλητα (χρήση δημοτικών αποβλήτων, γεωργικών αποβλήτων και αποβλήτων από την επεξεργασία τροφίμων).

4.4 *Ενοποιημένη θεώρηση για τη χρηματοδότηση δικτύων υποδομής μέσω της σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα*

4.4.1 Στόχος της σφαιρικής χρηματοδότησης έργων υποδομής μέσω συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα είναι η πιο αποτελεσματική χρήση των κοινοτικών κονδυλίων για την ανάπτυξη της υποδομής, ιδίως στα νέα κράτη μέλη.

4.4.2 Οι συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στα παλαιά κράτη μέλη (ΕΕ-15) χρησιμοποιούνταν για τη χρηματοδότηση σημαντικών έργων υποδομής. Στα νέα κράτη μέλη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, αυτές οι συμπράξεις θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση επενδύσεων υποδομής μικρής κλίμακας σε τοπικό επίπεδο. Για τον λόγο αυτό, έχει ιδιαίτερη σημασία η εφαρμογή της σχετικής εμπειρίας των παλαιών κρατών μελών στα νέα κράτη μέλη. Ωστόσο, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι η άμεση μεταφορά εμπειρίας δεν είναι δυνατή, καθώς δεν μπορούν να υπάρχουν άμεσοι παραλληλισμοί μεταξύ της χρηματοδότησης κύριων ενιαίων έργων υποδομής και της χρηματοδότησης πολλαπλών μικρών έργων).

4.4.3 Ως αποτέλεσμα της διαθεσιμότητας κοινοτικών κονδυλίων, οι τοπικές αρχές σε ορισμένα κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων και οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, επιτρέπουν συχνά υπερεπενδύσεις σε έργα υποδομής, ιδίως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, χωρίς να αξιοποιούν τις δυνατότητες ολοκληρωμένων επενδύσεων ανά τομέα. Αυτό αποτελεί σοβαρό λόγο ανησυχίας διότι χάνονται ευκαιρίες μείωσης των δαπανών σε επενδύσεις υποδομής (με λιγότερο αποτελεσματική χρήση των κοινοτικών κονδυλίων), και οι τοπικές αρχές επιβαρύνονται ολοένα και περισσότερο με τις αδικαιολόγητες μελλοντικές δαπάνες λειτουργίας αυτής της υποδομής (αυξημένες τρέχουσες δαπάνες χρήσης της υποδομής, οι οποίες βαρύνουν τους κατοίκους της εκάστοτε περιοχής). Η χρήση ιδιωτικού κεφαλαίου για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος αξιοποίησης των δυνατοτήτων ολοκλήρωσης και μείωσης του κινδύνου υπερεπένδυσης.

Βρυξέλλες, 13 Μαρτίου 2008.

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Δημήτρης ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

⁽²⁶⁾ Η **συμπαραγωγή** (επίσης συνδυασμός θερμότητας και ενέργειας) είναι μια τεχνική διαδικασία που περιλαμβάνει την ταυτόχρονη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και χρήσιμης θερμότητας σε σταθμό παραγωγής ενέργειας.